

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

No 1

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, yanvar.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikrarov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirathbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

INSON KAPITALINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	52
Dilnoza Ruziqulova Xoliqovna	
MAHALLIY BUDJET DAROMADLAR BAZASINI BAHOLASH SAMARADORLIGINI TAKOMILLASHTIRISH.....	56
Isoqov Zafarjon Zokirjonovich	
INNOVATSION IQTISODIYOTDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA XALQARO TAJRIBA	60
Maksumova Umidaxon Sadikjonovna	
ОЛИГОПОЛИЯ И ТЕОРИЯ ИГР	64
Камилова Наргиза Абдукаххоровна, Наимов Самандар Раджабович	
ЦИФРОВЫЕ ИНВЕСТИЦИИ НА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ ТРАНСПОРТЕ: НОВАЯ ЭРА ЭФФЕКТИВНОСТИ	67
Каракулов Фарход Зайпудинович	
MEVA-SABZAVOTCHILIK MAHSULOTLARINING EKSPORT SALOHİYATINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINING INNOVATSION YECHIMLARI	72
Ergashev Jamshid Axmadaliyevich	
MOLIYAVIY AKTIVLARNING IQTISODIY MOHIYATI VA TIJORAT BANKLARIDA ULARNING SIFAT MEZONLARINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	77
Iskandarova Munisa Hasan qizi	
MOLIYAVIY RISKLARNI BOSHQARISHDA SUN'IY INTELLEKTNI QO'LLASH IMKONIYATLARI	82
Xojiyev Jaxongir Dushabayevich, To'xtayev Kamol Po'latovich	
MARKETING VA BOZOR IQTISODIYOTI SHAROITIDA TAYYOR KIYIMLARNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	87
Bababekova Gulchexra Baxtiyarovna	
NAMANGAN VILOYATI QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA MODERNIZATSIYA JARAYONLARIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA ULARNING IQTISODIY AHAMIYATI	93
Odilova Malika Abdushukur qizi	
TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	98
Toshtemirov Xojjakbar Qahramon o'g'li	
ТУРИЗМ КАК ФАКТОР УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ СТРАНЫ	103
Артикова Шохида Ильясовна	
MINTAQALARDA OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARI INNOVATSION SALOHİYATINI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	107
Dadamirzayev Muzaffar Xabibullayevich	
THEORETICAL ASPECTS OF SERVICES IN THE CONTEXT OF UZBEKISTAN'S ECONOMIC TRANSFORMATION	114
Umidjon Normurodov, Qodirov Yusufbek Suyunbek ugli	
РАЗВИТИЕ ПРЕДПРИЯТИЙ ОБУВНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В УСЛОВИЯХ ФОРМИРОВАНИЯ МАРКЕТИНГОВЫХ ИННОВАЦИЙ	120
Расулов Нозимжон Набиджонович	
QISHLOQ XO'JALIGI SOHASIDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNING JORIY QILINISHI VA UNI OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDAGI AHAMIYATI.....	125
Saburov Jumanazar Saliyevich	
KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI VA ICHKI BOZORNI KENGAYTIRISH IMKONIYATLARI	129
Mayliyeva Sadoqat Safayozovna	
ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ ТРАНСПОРТНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В УСТОЙЧИВОМ РАЗВИТИИ УЗБЕКИСТАНА.....	134
Убайдуллаев Худоёр Бахтиёр угли	

MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARI SALOHİYATIDAN SAMARALI FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASI	141
Xayitov Rustam Burxonovich	
BARQAROR MOLIYALASHTIRISH KONSEPSIYASIGA MUVOFIQ "YASHIL" INVESTITSIYALARNI RIVOJLANTIRISH.....	146
Abduraxmonov Alimardon Sodiq o'g'li	
BANK XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETINGDAN FOYDALANISH.....	151
Dushamov Maxmudjon Maksudbekovich	
HUDUDLARDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI VA ISTIQBOLLARI	159
Ibodova Dilsora Ibodovna	
INVESTITION PORTFELLARNI SHAKLLANTIRISH, BAHOLASH VA BOSHQARISH.....	165
Baymanova Mavlyuda Djurayevna, Abdullaeva Shohista	
KICHIK XIZMATLAR FAOLIYATINI RASMIYLASHTIRISH ORQALI AHOLI BANDLIGI KO'RSATKICHLARINI OSHIRISH.....	170
Xalimbetov Farxad Bagibekovich	
MONOPOLIYAGA QARSHI BOSHQARUV TIZIMINI RIVOJLANTIRISH: XORIJIY TAJRIBA VA MILLIY YONDASHUVLAR.....	173
Akbarov Jasur Ikromjon o'g'li	
СТАТИСТИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ДИНАМИКИ И СЕЗОННОСТИ ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	179
Салиходжаева Умида Абдуакбар кизи	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDAGI TALABNI PROGNOZLASHNING CHAKANA MARKETING INNOVATSIYASINI TAKOMILLASHTIRISHDAGI ROLI	186
Ostonaqulova Gulsaraxon Muhammadyoqub qizi	
TEMIR YO'L YO'LOVCHI TASHISH KORXONALARI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH MODELLARI	200
Eshboyev Ulug'bek Farxodovich	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIYAVIY HISOBOT VA AUDIT METOLOGIIYASINI TAKOMILASHTIRISH	205
Zufarova Zilola Raxim qizi	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN RISKLARNI BOSHQARISH MEXANIZMIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLARNING EKONOMETRIK TAHLILLARI	216
Rahmonqulov Temirbek Eshmatovich	
MULKIY SOLIQLARNING MAHALLIY BUDJET DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHDAGI TA'SIRINI BAHOLASH.....	222
Aliyarov Olim Abdug'aparovich	
AVTOMOBIL SANOATIDA MAHSULOT BILAN BOG'LIQ XIZMATLAR TASNIFI	231
Saidov Dilshodbek Razzakovich	
UY-JOY FONDINI SAMARALI TASHKIL QILISH VA TAKOMILLASHTIRISHNING XORIJIY TAJRIBALARI.....	236
Otajonov Tohirjon Xo'janazar o'g'li	
TURIZMNI IQTISODIYOTDA TO'G'RIDAN TO'G'RI TA'SIRINI STATISTIK TADQIQOTI.....	241
Jumanova Zilola Tuychiyevna	
RIVOJLANGAN DAVLATLAR BANK EKOTIZIMLARI VA O'ZBEKISTON BANK EKOTIZIMLARINING RIVOJLANISHI VA QIYOSIY TAHLILI	248
X.R. Aliyev	
O'ZBEKISTON OLIY TA'LIM TIZIMI UCHUN DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA BOSHQARUV METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	254
Abdullayev Javohir Abdumalik o'g'li	
OROL BO'YI MINTAQASIDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI INNOVATSION BOSHQARISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	259
Umarova Xusnora Dilmurod qizi	

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ISHCHI KUCHIDAN SAMARALI FOYDALANISH ISTIQBOLLARI	264
Xolmurotov Salimbek Eshbekovich	
INNOVATSION KLASTERLARNI TASHKIL ETISH VA RIVOJLANTIRISHNING MOLIYAVIY MEXANIZMI	269
Quliyev Begimqul Melikovich	
ВОПРОСЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫМИ ПРОЦЕССАМИ В КОММЕРЧЕСКИХ БАНКАХ	276
Ахмедов Самандар Сайфуллоевич	
АГРОЭКОТУРИЗМ КАК НАПРАВЛЕНИЕ ДИВЕРСИФИКАЦИИ ЭКОНОМИКИ СЕЛЬСКИХ ТЕРРИТОРИЙ УЗБЕКИСТАНА	281
Хайдаров Ойбек Зоирович	
THE IMPACT OF DIGITALIZATION ON SERVICE QUALITY AND CUSTOMER SATISFACTION IN THE HOUSEHOLD SERVICE SECTOR: EMPIRICAL EVIDENCE FROM SAMARKAND REGION	287
Pardayev Sherzod Xolmurodovich, Yuldosheva Zulfizar Sayfullayevna	
DEVELOPMENT OF INTERACTIVE MODELING METHODS FOR THE SYNTHESIS OF INTELLIGENT CONTROL SYSTEMS FOR TECHNICAL OBJECTS IN THE DIGITAL ECONOMY	293
Mamutova Aygul Kalmurzaevna	
TIJORAT BANKLARIDA INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISHDA RISKLARNI BOSHQARISH MASALALARI	298
Abdurazakova Nasiba Sultanovna	
YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA SOLIQ MA'MURIYATCHILIGI TRANSFORMATSIYASI VA UNING MOLIYAVIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI	303
Tashmuxeimova Yayra Atxamovna	
ZAMONAVIY AXBOROT TIZIMLARI ORQALI SOLIQ QARZDORLIGINI UNDIRISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI ASOSIDA TAHLIL	308
Maxmadustov Jalol Maxmadustovich	
TA'LIM MIGRATSIIYASI VA INTEGRATSIIYA KO'RSATKICHLARINI STATISTIK TAHLILI: YEVROPA ITTIFOQI (SIRIUS) TAJRIBASI VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI	314
Abdullayeva Gulhayot Shuhratovna	
HUDUDIIY SANOAT KORXONALARI FAOLIYATINI KO'P OMILLI STATISTIK TAHLIL ETISHDAGI ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR VA ULARDAN FOYDALANISH YO'LLARI	319
Tag'oyev Feruz Yorqulovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ORQALI HUDUDIIY INVESTITSIIYA MUHITINI TAKOMILLASHTIRISH: QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA TAHLIL VA TAVSIYALAR	326
Egamberdiev Abbasxon Sherali o'g'li	
KICHIK BIZNESDA INNOVATSION FAOLIYATNI TASHKIL ETISH VA RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI	331
Nurullayev Baxrom Botirovich	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA RIVOJLANGAN MAMLAKATLAR TAJRIBASIDAN FOYDALANISH	337
Ne'matova Mavsuma	
ZAMONAVIY IQTISODIYOTDA ISLOMIY MOLIYA VA NOBANK KREDIT TASHKILOTLARIDA STRATEGIK BOSHQARUVNING NAZARIY ASOSLARI	341
Galatov Abbas Alibekovich, Xalilov Nurullo Xamidillayevich	
IQTISODIIY FAOLLIKNI OSHIRISHGA QARATILGAN DAVLAT FISKAL SIYOSATI HOLATI TAHLILI	346
Xudayberginova Nigora Turgunbayevna	
MEHNATGA HAQ TO'LAHNING MOHIYATI VA ULARNI HISOBGA OLIHNING ASOSIIY VAZIFALARI	356
Anvar Raximov Maxmarasulovich	
"CRADLE TO CRADLE" VA "CRADLE TO GRAVE" KONSEPSIYALARINING UMUMIY VA XUSUSIIY JIHATLARI	360
Sodikov Zokir Rustamovich	
MINTAQADA PARRANDACHILIK SANOATINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI	366
Qarshiyev Obidjon Egamberdiyevich	

AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING BARQAROR RIVOJLANISH STRATEGIYALARI VA MINTAQA IQTISODIYOTIGA TA'SIRI: KEYNESIAN YONDASHUV NUQTAI NAZARIDAN.....	370
Shermatov G'ofurjon G'ulamovich	
QURILISH KORXONALARIDA INQIROZGA QARSHI BOSHQARUVNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI (ROSSIYA TAJRIBASI)	377
O'rinboyev Doniyorjon Baxtiyorjon o'g'li	
RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA YASHIL XIZMATLAR SEKTORINING TRANSFORMATSIYASI.....	385
Aliqulova Laylo Ziyadin qizi	
VIRTUAL TA'LIM MUHITI ORQALI TALABALARNING MULOQOT KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH OMILLARI.....	390
Bozorova Muazzam Hamid qizi, Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi	
MINTAQA IQTISODIYOTIDA TRANSPORT INFRATUZILMASINI TAKOMILLASHTIRISH KO'RSATKICHLARINI EKONOMETRIK MODELASHTIRISH VA PROGNOZLASHTIRISH	395
Qo'ziyoyev Umarbek Ulug'bekovich	
ОЦЕНКА СТОИМОСТИ И РИСКОВ ПРЯМЫХ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ (FDI)	400
Бахтиярова Дильноза Мадминджановна	
XIZMAT KO'RSATISH TARMOQLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA MONOPOLIYAGA QARSHI NAZORATNING AHAMIYATI.....	407
Bekbutayev Nodirjon Fayzullayevich	
O'ZBEKISTONDA INTEGRATSIYALASHGAN YASHIL MOLİYALASHTIRISH ARHITEKTURASI: KONSEPTUAL MODEL VA AMALIY TAKLIFLAR.....	412
Quliyev Ulug'bek Mirzayevich	
BANK TIZIMI FAOLIYATI MISOLIDA MOLİYAVIY ISLOHOTLAR SHAROITIDA KORXONALAR LIKVIDLIGINI OSHIRISH MASALALARI.....	419
Iminova Nurjahan Qodirjon qizi, Karimov Sardorbek Shuxratjon o'g'li	
BOJXONA HUDUDIDA QAYTA ISHLASH BOJXONA REJIMINING SANOAT RIVOJI VA EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISHDAGI O'RNI	423
Baxtiyor Abduganiyev, Nodira Saidbaxromova	
СТРАТЕГИЧЕСКАЯ РОЛЬ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В СТАНОВЛЕНИИ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ И ОБЕСПЕЧЕНИИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	427
Li Kristina Alekseyevna, Элназарова Шарифа Исроиловна, Эшпулатов Достонбек Боходир огли	
TOVAR-XOMASHYO BIRJASIDA SAVDO TURLARINING SHAKLLANISHI VA ULARNING BOZOR SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	432
Xudayberdiyev Kamoliddin Ustemirovich	
THE ROLE OF CORPORATE STRUCTURES IN THE DEVELOPMENT OF GLOBAL FINANCIAL RELATIONS.....	438
Kurbaniyazov Shakhzodbek Karimovich	
BANKLARNI MODERNIZATSIYA VA TRANSFORMATSIYA QILISH JARAYONIDA INVESTITSION KREDITLASH SAMARADORLIGINI TA'MINLASH VA UNI OSHIRISHNING ASOSIY YO'LLARI	442
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
KICHIK BIZNESDA RAQAMLI MARKETING: O'ZBEKISTON SHAROITIDA SAMARADORLIK VA INTEGRATSIYA MODELARI	446
Kamilov Farxod Shamilevich	
TASHQI SAVDODA EKSPORTNING MAKROIQTISODIY AHAMIYATI	453
Abdivaliyev Shahzodbek Xayrullayevich, Mutalov Sultonbek Abduraim o'g'li, Baymanova Mavlyuda Djurayevna, Ubaydullayeva Gulchexra Erkabayevna, Aipova Iroda Ikramovna	
РАЗВИТИЕ АСПЕКТОВ МАРКЕТИНГА В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ СПОРТИВНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ.....	459
Юсупов Махаматамин, Закирова Умида Махаматаминовна	
LIZING OLUVCHI KORXONALARDA BUXGALTERIYA HISOBINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA YURITILISHI	462
Sadritdinov Baxodir	

YASHIL IQTISODIYOT VA KICHIK BIZNES RIVOJLANISHINING NAZARIY-KONSEPTUAL ASOSLARI	467
Isroilov Dilshodbek Rustamovich	
TEKNOLOGIK RESURLARNI BOSHQARISHDA STRATEGIYALARDAN FOYDALANISH	474
Kazakov Olim Sabirovich	
OLIY TA'LIM EKSPORT XIZMATLARINING IQTISODIY AHAMIYATI HAMDA ZARURLIGI.....	479
Abdusattarova Dildora Bohodirovna	
SANOAT KORXONASIDA INNOVATSION JARAYONLAR SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISHNING METODIK YONDASHUVLARI.....	485
Kurbanova Shaxnoza Yuldashbayevna	
ISHLAB CHIQARISH XARAJATLARI HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI.....	491
Kafiyev Xojiakbar Xosilbek o'g'li	
BOSHQARUV HISOBINI TASHKIL QILISH YO'NALISHLARI.....	496
Xolmatov Otabek Oybek o'g'li	
INSON KAPITALIGA INVESTITSİYALAR.....	499
Sheraliyeva Saida Azatovna	
TURIZM INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH VA IQTISODIY MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISHDA KLASTER USULLARINI QO'LLASH.....	504
Mizrob Maxmudovich Tashov	
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ СТОИМОСТИ КОМПАНИИ В ПРОЦЕССАХ СЛИЯНИЙ И ПОГЛОЩЕНИЙ.....	514
Ли Илларион Георгиевич	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ВИДОВ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ТУРИЗМА УЗБЕКИСТАНА.....	519
Ахмедходжаев Равшан Темурович	
УСТОЙЧИВОЕ И ЦИФРОВОЕ РАЗВИТИЕ РЕГИОНАЛЬНОГО ТУРИЗМА: ЭВОЛЮЦИЯ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПОДХОДОВ И МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВАНИЯ	525
Усманова Азиза Баходировна	
O'ZBEKISTONDA TURIZMNI INNOVATSION ASOSDA RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI VA ZARURIYATI.....	529
Temurbek Olimovich Mamayunusov	
КОМПЛЕКСНОЕ УЧЁТНО-АНАЛИТИЧЕСКОЕ СОПРОВОЖДЕНИЕ ПРОЦЕССОВ УПРАВЛЕНИЯ ДЕНЕЖНЫМИ ПОТОКАМИ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	536
Эркинбаев Якуббой Хушнуд угли	
ISLOMIY MOLIYA INSTRUMENTLARINING DAVLAT QARZ BARQARORLIGINI TA'MINLASH VA QARZ SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH INSTITUTSIONAL VA AMALIY QO'LLANISH IMKONIYATLARINI KENGAYTIRISH	541
Raxmatov Hamid Hasan o'g'li, Akramov Azizjon Kabirovich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA SEKTORIDA INSTITUTSIONAL VA INVESTITSION OMILLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIKKA QO'SHMA TA'SIRI.....	549
Fayziyev Oybek Raximovich	
INSTITUTIONALIZATION OF PUBLIC ADMINISTRATION EFFECTIVENESS: A COMPARATIVE ANALYSIS OF OECD COUNTRIES' EXPERIENCE IN GOVERNANCE FOR PUBLIC ADMINISTRATION REFORM.....	556
Sarvar Saidov Khairulloyevich	
O'ZBEKISTONDA INNOVATSION TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	562
Zaynutdinova Umida Djalalovna, Miraxmedova Maftuna Ibragimovna	
SAMARQAND VILOYATIDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA INSON KAPITALINING ROLI.....	568
Gulnora Mardievna Shadieva, Avazova Charos	
ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ ДОХОДОВ РАБОТНИКОВ ВУЗОВ В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИИ СФЕРЫ УСЛУГ	572
Шадиева Гулнора Мардиевна, Рустамова Фируза	

KICHIK BIZNES KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI BOSHQARISH.....	578
Eminchayev Baxodir Sadikovich	
MINTAQA IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA BARQAROR RIVOJLANISH OMILLARINING NAZARIY TAHLILI	583
Tuyev Abdurahmon Yusubovich	
AKTIVLAR SIFATIGA TA'SIR ETUVCHI MAKROIQTISODIY VA INSTITUTSIONAL OMILLARNING TAHLILI	587
Rasulov Muxammad Bobur Fazliddin o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING MUAMMOLI KREDITLARI (NPL) KO'RSATKICHI ORQALI BANK TIZIMI BARQARORLIGINI BAHOLASH.....	594
Xanmuratov Roushenbek Xalmuxammetovich, Vaxabov A.V.	
AKSIYADORLAR BILAN MANFAATLI MUNOSABATLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHDA AKSIYADORLAR VA ULARNING HUQUQLARINI TA'MINLASH.....	600
Raimov Farrux Avazjon o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНВЕСТИЦИЙ В РАЗВИТИЕ ЭКОНОМИКИ СТРАНЫ В ТУРИСТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ	605
Мирпулатова Луиза Мансуровна, Абдумажидов Шахзод Шерзод угли	
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNESNING YAIMDAGI ULUSHI VA UNING IQTISODIY BARQARORLIKKA TA'SIRI.....	610
Bo'stonova Nilufar Abdusmatovna	
MAISHIY XIZMATLAR SOHASIDA INNOVATSION KLASSTER MODELINI JORIY ETISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	615
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna	
SURXONDARYO VILOYATI ISHLAB CHIQARISH SANOAT KORXONALARI RAQOBATBARDOSHLIGI KO'RSATKICHLARINING STATISTIK TADQIQOTI.....	619
Buriyev Ubaydulla Bozor o'g'li	
MAMLAKATIMIZDA SOLIQ MA'MURCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI VA ULARNI YECHIMLAR.....	623
Normurzayev Umid Xolmurzayevich	
YASHIL IQTISODIYOT RIVOJLANISHINING ASOSIY OMILLARI VA ULARNI BOSHQARISH MASALALARI	630
Yuldasheva Nazokat Muzaffar qizi	
AXBOROT MAHSULOTLARI BIZNESINING BARQAROR RIVOJLANISH MEKANIZMI: MONITORING VA BAHOLASH TIZIMI.....	635
Abdullayev Abdulla Fayzulla o'g'li	
O'ZBEKISTONDA BANK TIZIMINI RAQAMLASHTIRISH TENDENSIYALARI VA MUAMMOLARI	640
Raxmanova Iroda Xasilovna	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYA QILISH VA RAQAMLASHTIRISH: MUAMMOLAR VA STRATEGIK YO'NALISHLAR.....	645
Turgunov Abror Kadirovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT DAVRIDA BANK XIZMATLARI VA MOLIVAVIY TEXNOLOGIYALARNING TARAQQIYOTI.....	650
Muminova Marguba Mamirkulovna	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	655
Ulashev Xubbim Askarovich	
KADRLAR SIYOSATI VA DAVLAT XIZMATI SAMARADORLIGINI BAHOLASH HAMDA RIVOJLANTIRISHNING MILLIY MODELINI YARATISH	659
Turayev Laziz Shokirovich	
BALIQ YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMRADORLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING O'RNI VA AHAMIYATI.....	664
Bo'ltakov Sardor Oqbo'ta o'g'li	

QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INI UNDIRISH JARAYONIDA SOLIQ TAFOVUTINI (VAT GAP) ANIQLASH VA BAHOLASH USULLARI: XALQARO TAJRIBA VA O'ZBEKISTON SHAROITIDA ADAPTIV YONDASHUV.....	670
Urazmatov Jonibek Musurmanovich	
HUDUDLAR SOLIQ SALOHİYATI: OMILLAR VA NATIJA.....	675
Baxtiyorov Umid Kaxramon o'g'li	
AN'ANAVIY HUNARMANDCHILIKNI RAQAMLI PLATFORMALAR ORQALI INNOVATSION TRANSFORMATSIYA QILISH MEXANIZMLARI.....	680
Ermetov A.I.	
TA'MINOT ZANJIRINI BOSHQARISHDA SUPPLY CHAIN CONTROL TOWER KONSEPSIYASIDAN FOYDALANISH AFZALLIKLARI.....	686
Yuldashev Abduxakim Abdukarimovich	
KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA AXBOROT RESURSLARINING BOSHQARUV MODEL VA UNING IQTISODIY SAMARADORLIKKA TA'SIRI.....	691
Yo'ldoshev Nodirbek Ne'matjon o'g'li	
DAVLAT FUQAROLIK XIZMATIGA MENTORLIK TIZIMINI TATBIQ QILISHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	696
Kurshida Maxmadaminova	
QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INING HISOB-KITOB VA UNDIRISH TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.....	706
Jumanazarov Alisher Toshtemir o'g'li	
ПРАКТИКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ КЛЮЧЕВЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННЫМИ ФИНАНСАМИ УЗБЕКИСТАНА.....	715
Наимов Шохрух Шарофиддинович	
KORPORATIV DIVIDEND SIYOSATINING YANGI JIHATLARINI O'RGANISH: RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKAT MISOLIDA.....	723
Eshev Furqat A'zamovich	
RAQAMLI PLATFORMALAR ASOSIDA "AQLLI SHAHAR" BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH: INSONGA YO'NALTIRILGAN YONDASHUV.....	730
Raximova Madina Shuxrat qizi	
HUDUDIY IQTISODIY TIZIMLARNI BOSHQARISHNING TASHKILIY TUZILMALARI.....	737
Umarov Oqil Omiljonovich	
MAMLAKATIMIZ TIJORAT BANKLARINING FOND BOZORIDAGI INVESTITSION FAOLLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	742
Yuldashev Fozil Turapovich	
MAKROIQTISODIY MUVOZANATNI MODELLASHTIRISHDA MATEMATIK USULLARNING TATBIQI VA PROGNOZLASHTIRISH SAMARADORLIGI.....	749
Abdiraimov Abbos Xolmurodovich	
ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ ТОРГОВЫХ ОТНОШЕНИЙ МЕЖДУ УЗБЕКИСТАНОМ И ГОСУДАРСТВАМИ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ.....	756
Мирзамухамедова Шахзода Акмалжон кизи	
O'ZBEKISTONDA IQTISODIY TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA STRATEGIK MENEJMENTNI RIVOJLANTIRISH.....	762
Ismadiyarov Alisher Abduraxmon o'g'li	
СПОСОБЫ ВЫРАЖЕНИЯ СОСТОЯНИЙ ЧЕЛОВЕКА ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИМИ ОБОРОТАМИ РУССКОГО ЯЗЫКА.....	766
Жумаев Шавкат ХХХ	
SUV XO'JALIGI SOHASIDA DASTURIY BUDJETLASHTIRISH BO'YICHA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	769
Dilshod Pulatov, Dildora Mirzaeva	
МЕТОДЫ СБОРА И АНАЛИЗА ДАННЫХ ДЛЯ ОЦЕНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТИ ЦИФРОВЫХ ИНВЕСТИЦИЙ.....	776
Каракулов Фарход Зайпудинович	

НЕФОРМАЛЬНАЯ ЗАНЯТОСТЬ И ТЕНЕВАЯ СТОРОНА ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН: АНАЛИЗ СТРУКТУРНЫХ ВЫЗОВОВ И ГОСУДАРСТВЕННЫХ МЕР ПО ЛЕГАЛИЗАЦИИ	782
Салахутдинова Юлдуз Голибовна	
OLIY TA'LIM MUASSASALARINI MOLİYALASHTIRISH MODELLARI VA ULARNING XUSUSIYATLARI	787
Xalikov Akmal Xolboyevich	
TIJORAT BANKLARDA MOLİYAVIY XIZMATLARNI DIVERSIFIKATSIYA QILISH ISTIQBOLLARI	793
Roziqov Behzod Bahrom o'g'li	
RAQOBATBARDOSH MUHITDA INNOVATSION MENEDJMENTNI JORIY ETISH MEXANIZMLARI	799
Siddikov Askar Axrorovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA MARKETING STRATEGIYASINI BAHOLASHNING MEZON VA USULLARI	803
Isakova Naima Ikromjonovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT BUDJETI DAROMADLARINI OSHIRISH IMKONIYATLARI	809
Abdullayeva Iroda Shuxrat qizi	
MULTIMODAL TRANSPORT OQIMLARI SHAROITIDA LOGISTIKA XABLAR JOYLASHUVINI TANLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH	813
Umirzaqov Davlatjon Dolimjon o'g'li, Axmedova Muslima Djalolovna	
SUG'URTA ZAXIRALARINI MOLİYAVIY HOLAT TO'G'RISIDAGI HISOBOTDA AKS ETTIRISH TARTIBINI TAKOMILLASHTIRISH	818
Kodirkulov Oybek Turdiboyevich	
MINTAQAVIY IQTISODIYOTNI BOSHQARISHNING XORIJIY TAJRIBALARI	826
Nazarov Nazirjon Narzilloevich	
BUDJET TASHKILOTLARIDA MOLİYAVIY HISOBOTLARNI TUZISH VA ULARNI TAHLIL QILISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI	830
Norqulova Qutlug'nigor Oloviddinovna	
XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASIDA BOJ-TARIF SIYOSATINI METODOLOGIK TAKOMILLASHTIRISH MODELLARI	837
Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li	

XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASIDA BOJ-TARIF SIYOSATINI METODOLOGIK TAKOMILLASHTIRISH MODELLARI

Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li

O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi huzuridagi Bojxona qo'mitasi Tadbirkorlar faoliyatini qo'llab-quvvatlash boshqarmasi boshlig'i

Annotatsiya. Mazkur maqolada xorijiy davlatlar tajribasida boj-tarif siyosatini metodologik jihatdan takomillashtirishning zamonaviy modellari va ularning amaliy qo'llanilish xususiyatlari tahlil qilinadi. Tadqiqot jarayonida rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlarning boj-tarif siyosatini shakllantirishda qo'llanilayotgan yondashuvlar, tariflarni liberallashtirish, differensiallashtirish hamda milliy iqtisodiyot raqobatbardoshligini oshirishga qaratilgan mexanizmlar o'rganilgan. Shuningdek, boj-tarif siyosatini takomillashtirishda institutsional omillar, raqamlashtirish jarayonlari va xalqaro savdo tashkilotlari talablarining ahamiyati yoritib berilgan. Tadqiqot natijalari milliy boj-tarif siyosatini modernizatsiya qilish, tashqi savdoni tartibga solish samaradorligini oshirish hamda iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash bo'yicha ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: boj-tarif siyosati, metodologik model, xorijiy tajriba, tashqi savdo, iqtisodiy integratsiya, tariflarni liberallashtirish.

Abstract. This article examines modern models for the methodological improvement of customs tariff policy based on the experience of foreign countries. The study analyzes approaches used in developed and developing economies in shaping customs tariff policies, including mechanisms for tariff liberalization and differentiation aimed at enhancing national economic competitiveness. Particular attention is paid to institutional factors, digitalization processes, and the requirements of international trade organizations in improving customs tariff regulation. The findings of the research can be applied to the modernization of national customs tariff policy, increasing the effectiveness of foreign trade regulation, and ensuring sustainable economic development.

Key words: customs tariff policy, methodological models, foreign experience, foreign trade, economic integration, tariff liberalization.

Аннотация. В статье рассматриваются современные модели методологического совершенствования таможенно-тарифной политики на основе опыта зарубежных стран. В ходе исследования проанализированы подходы, применяемые в развитых и развивающихся государствах при формировании таможенно-тарифной политики, а также механизмы либерализации и дифференциации тарифов, направленные на повышение конкурентоспособности национальной экономики. Особое внимание уделено институциональным факторам, процессам цифровизации и требованиям международных торговых организаций в контексте совершенствования таможенно-тарифного регулирования. Результаты исследования могут быть использованы при модернизации национальной таможенно-тарифной политики, повышении эффективности регулирования внешней торговли и обеспечении устойчивого экономического развития.

Ключевые слова: таможенно-тарифная политика, методологические модели, зарубежный опыт, внешняя торговля, экономическая интеграция, либерализация тарифов.

KIRISH

Bugungi kunda jahon iqtisodiyotida globallashtirish jarayonlarining chuqurlashuvi, xalqaro savdo hajmining kengayishi hamda ishlab chiqarish zanjirlarining transmilliylashuvi boj-tarif siyosatining ahamiyatini yanada oshirmoqda¹. Boj-tarif siyosati davlatning tashqi savdoni tartibga solishdagi asosiy instrumentlaridan biri

¹ World Trade Organization. World Trade Report. Geneva, 2023.

bo'lib, u milliy ishlab chiqaruvchilarni himoya qilish, ichki bozor barqarorligini ta'minlash va iqtisodiy xavfsizlikni mustahkamlashda muhim rol o'ynaydi².

Jahon amaliyotida boj-tarif siyosatini metodologik takomillashtirish masalalari Jahon savdo tashkiloti (JST), Xalqaro valyuta jamg'armasi (XVJ), Jahon banki hamda Yevropa Ittifoqi doirasida olib borilayotgan tadqiqotlarda keng yoritilgan³. Xususan, rivojlangan davlatlarda tariflarni soddalashtirish, raqamlashtirilgan bojxona tizimlarini joriy etish, tariflarni iqtisodiy tarmoqlar kesimida differensiallash kabi yondashuvlar keng qo'llanilmoqda⁴. Ilmiy tadqiqotlarda boj-tarif siyosatini optimallashtirish tashqi savdo oqimlarini muvozanatlash va iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishning muhim omili sifatida baholanadi.

O'zbekiston Respublikasida ham so'nggi yillarda boj-tarif siyosatini takomillashtirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Xususan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-sonli Farmoni bilan tasdiqlangan "Harakatlar strategiyasi" doirasida tashqi savdoni liberallashtirish, bojxona tartib-taomillarini soddalashtirish va tarif siyosatini xalqaro standartlarga moslashtirish bo'yicha tizimli islohotlar amalga oshirildi⁵.

Shuningdek, Prezidentning 2022–2026-yillarga mo'ljallangan "Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi" to'g'risidagi PF-60-sonli Farmonida bojxona ma'murchiligini raqamlashtirish, import bojarining iqtisodiyotga ta'sirini optimallashtirish hamda investitsiya muhitini yaxshilashga qaratilgan vazifalar belgilangan⁶. Amaliyotda olib borilayotgan ushbu chora-tadbirlar boj-tarif siyosatidagi mavjud muammolarni bartaraf etish, tashqi savdo samaradorligini oshirish va milliy iqtisodiyot raqobatbardoshligini mustahkamlashga xizmat qilmoqda. Mazkur maqolada xorijiy davlatlar tajribasi asosida boj-tarif siyosatini metodologik takomillashtirish modellari tahlil qilinib, ularni O'zbekiston sharoitida qo'llash bo'yicha ilmiy-amaliy xulosalar ishlab chiqiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Xorijiy ilmiy adabiyotlarda boj-tarif siyosatini metodologik takomillashtirish masalalari asosan xalqaro savdo liberallashtirilishi, tariflarning iqtisodiy o'sishga ta'siri va bojxona boshqaruvining institutsional samaradorligi bilan bog'liq holda tadqiq etilgan. Jumladan, J. Bhagwati va P. Krugman kabi olimlar boj-tarif siyosatini milliy manfaatlarni himoya qilish bilan bir qatorda global savdo muvozanatini ta'minlovchi muhim vosita sifatida baholaganlar⁷. Ularning tadqiqotlarida tariflarni bosqichma-bosqich pasaytirish va selektiv himoya mexanizmlarini qo'llash iqtisodiy samaradorlikni oshirishi ta'kidlanadi⁸.

Jahon banki va JST ekspertlari tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda boj-tarif siyosatini raqamlashtirish, risklarni boshqarish tizimlarini joriy etish hamda tarif siyosatini shaffolashtirish tashqi savdo hajmini oshirishga xizmat qilishi ilmiy jihatdan asoslab berilgan⁹.

MDH davlatlari olimlari ilmiy ishlarida boj-tarif siyosati asosan milliy sanoatni qo'llab-quvvatlash va import o'rnini bosish strategiyasi bilan uzviy bog'liq holda o'rganilgan¹⁰. Xususan, Rossiya olimlari A. Kudrin va S. Glazyev tadqiqotlarida boj-tarif mexanizmlarini strategik tarmoqlarni himoyalash vositasi sifatida qo'llash mumkinligi asoslab berilgan¹¹. Qozog'iston va Belarus olimlari esa Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqi doirasida yagona boj-tarif siyosatini shakllantirish muammolariga alohida e'tibor qaratganlar¹².

O'zbekistonlik olimlar tomonidan olib borilgan ilmiy tadqiqotlarda boj-tarif siyosatini takomillashtirish masalalari iqtisodiy islohotlar, tashqi savdoni liberallashtirish va bojxona ma'murchiligini modernizatsiya qilish bilan bog'liq holda yoritilgan¹³. Xususan, A. Vahobov, Sh. Mustafoyev va boshqa iqtisodchi olimlar ishlarida bojxona tariflarini optimallashtirish milliy ishlab chiqaruvchilar raqobatbardoshligini oshirishning muhim omili sifatida ko'rib chiqilgan¹⁴.

Muallif fikriga ko'ra, xorijiy va mahalliy ilmiy tadqiqotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, boj-tarif siyosatini metodologik takomillashtirishda kompleks yondashuv muhim ahamiyatga ega. Xususan, tariflarni iqtisodiy tarmoqlar kesimida differensiallashtirish, raqamli bojxona tizimlarini joriy etish va xalqaro tajribani milliy sharoitga moslashtirish orqali boj-tarif siyosati samaradorligini yanada oshirish mumkin.

2 International Monetary Fund. Trade Policy Issues. Washington D.C., 2022.

3 World Bank. Global Trade and Customs Modernization. 2021.

4 European Commission. EU Customs Strategy. Brussels, 2021.

5 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-son Farmoni.

6 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son Farmoni.

7 Krugman P. International Economics: Theory and Policy. Pearson, 2018.

8 Bhagwati J. Protectionism. MIT Press, 1988.

9 World Trade Organization. World Trade Report. Geneva, 2023.

10 Kudrin A. Trade Policy and Economic Growth. Moscow, 2018.

11 Glazyev S. Economic Integration in Eurasia. Moscow, 2019.

12 Eurasian Economic Commission. Common Customs Tariff Policy. 2020.

13 Mustafoyev Sh. Bojxona siyosatini takomillashtirish yo'llari. Toshkent, 2021.

14 Vahobov A. Tashqi savdoni tartibga solish masalalari. Toshkent, 2020.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda boj-tarif siyosatini metodologik takomillashtirish masalalarini o'rganishda kompleks va tizimli yondashuvlardan foydalanildi. Tadqiqotning nazariy-metodologik asosini xorijiy va mahalliy olimlarning ilmiy ishlari, shuningdek Jahon savdo tashkiloti, Jahon banki va Xalqaro valyuta jamg'armasining rasmiy hisobotlari tashkil etdi.

Tadqiqot jarayonida tahlil va sintez, taqqoslash, statistik tahlil, induksiya va deduksiya usullari qo'llanildi. Ushbu metodlar yordamida rivojlangan davlatlar, MDH mamlakatlari va O'zbekiston Respublikasining boj-tarif siyosati qiyosiy tahlil qilindi hamda uning iqtisodiy o'sishga ta'siri baholandi. Shuningdek, normativ-huquqiy hujjatlarni tahlil qilish orqali Prezident farmon va qarorlarining boj-tarif siyosatini takomillashtirishdagi ahamiyati o'rganildi. Qo'llanilgan metodlar asosida ilmiy-amaliy xulosalar va takliflar ishlab chiqildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, xorijiy davlatlar tajribasida boj-tarif siyosatini metodologik takomillashtirish tashqi savdoni tartibga solishning muhim omili sifatida namoyon bo'lmoqda. Xususan, rivojlangan mamlakatlarda boj-tarif siyosati iqtisodiy tarmoqlar kesimida differensiallashtirilgan bo'lib, yuqori qo'shilgan qiymatga ega mahsulotlar ishlab chiqarishni rag'batlantirishga yo'naltirilgan. Bunda tarif stavkalarining soddalashtirilishi va bojxona tartib-taomillarining raqamlashtirilishi tashqi savdo hajmining oshishiga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda.

MDH mamlakatlari tajribasi tahlili boj-tarif siyosati asosan milliy sanoatni qo'llab-quvvatlash va import o'rnini bosish strategiyasi bilan uyg'un holda olib borilayotganini ko'rsatdi. Ushbu mamlakatlarda ayrim strategik tarmoqlar uchun yuqori boj stavkalarining saqlanib qolishi qisqa muddatda ichki ishlab chiqarishni himoya qilsa-da, uzoq muddatda raqobatbardoshlikni cheklashi mumkinligi aniqlandi.

O'zbekiston Respublikasida so'nggi yillarda amalga oshirilgan boj-tarif islohotlari natijasida tashqi savdo jarayonlari soddalashtirilib, import bojlarining iqtisodiyotga ta'siri optimallashtirildi. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, bojxona tariflarining qayta ko'rib chiqilishi va imtiyozlar tizimining joriy etilishi investitsiya muhitining yaxshilanishiga hamda eksport salohiyatining oshishiga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, ayrim tarmoqlarda tarif siyosatining yetarli darajada moslashuvchan emasligi tashqi savdo samaradorligini cheklovchi omil sifatida namoyon bo'lmoqda.

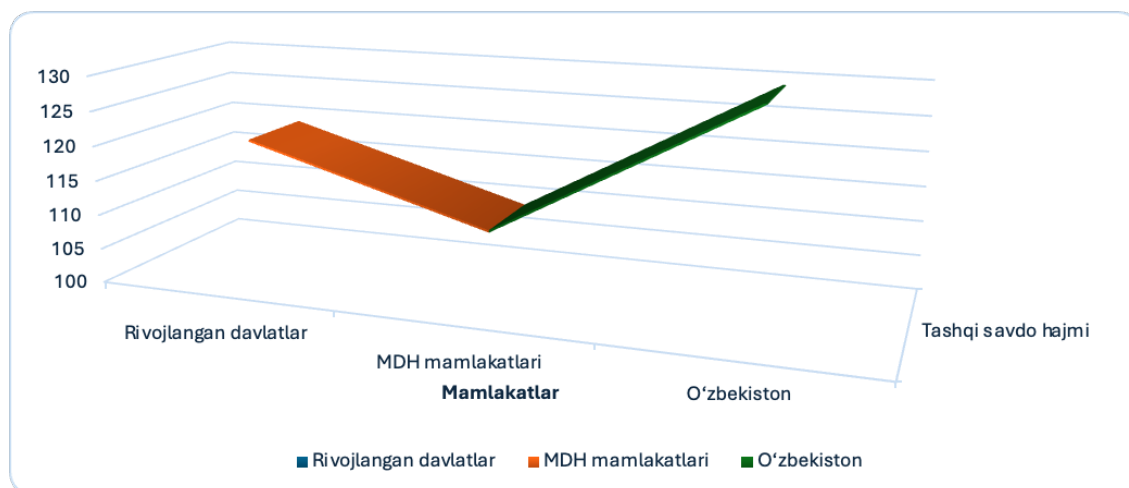
O'tkazilgan tahlillar natijasida boj-tarif siyosatini metodologik takomillashtirishda tariflarni iqtisodiy tarmoqlar va mahsulotlar kesimida optimallashtirish, raqamli bojxona tizimlarini keng joriy etish hamda xalqaro ilg'or tajribani milliy sharoitga moslashtirish zarurligi aniqlandi. Ushbu yo'nalishlar boj-tarif siyosati samaradorligini oshirish va milliy iqtisodiyot raqobatbardoshligini mustahkamlashga xizmat qiladi (1-jadval).

1-jadval. Mamlakatlar guruhi bo'yicha boj-tarif siyosati yondashuvlari va asosiy maqsadlari¹⁵

Mamlakat guruhi	Tarif yondashuvi	Asosiy maqsad
Rivojlangan davlatlar	Differensial va liberal	Raqobatbardoshlik va innovatsiya
MDH mamlakatlari	Himoyalovchi	Milliy sanoatni himoyalash
O'zbekiston	Aralash	Eksportni rag'batlantirish

Jadvalda rivojlangan davlatlar, MDH mamlakatlari hamda O'zbekiston Respublikasida qo'llanilayotgan boj-tarif siyosatining asosiy yondashuvlari va ustuvor maqsadlari umumlashtirilgan. Rivojlangan davlatlarda tarif siyosati asosan liberallashtirish va innovatsiyalarni rag'batlantirishga yo'naltirilgan bo'lsa, MDH mamlakatlarida milliy sanoatni himoyalashga qaratilgan proteksionistik yondashuv ustunlik qiladi. O'zbekistonda esa boj-tarif siyosati eksportni qo'llab-quvvatlash va tashqi savdo samaradorligini oshirishga qaratilgan aralash model asosida olib borilmoqda (1-rasm).

¹⁵ Vahobov A. *Tashqi savdoni tartibga solish masalalari*. Toshkent, 2020.

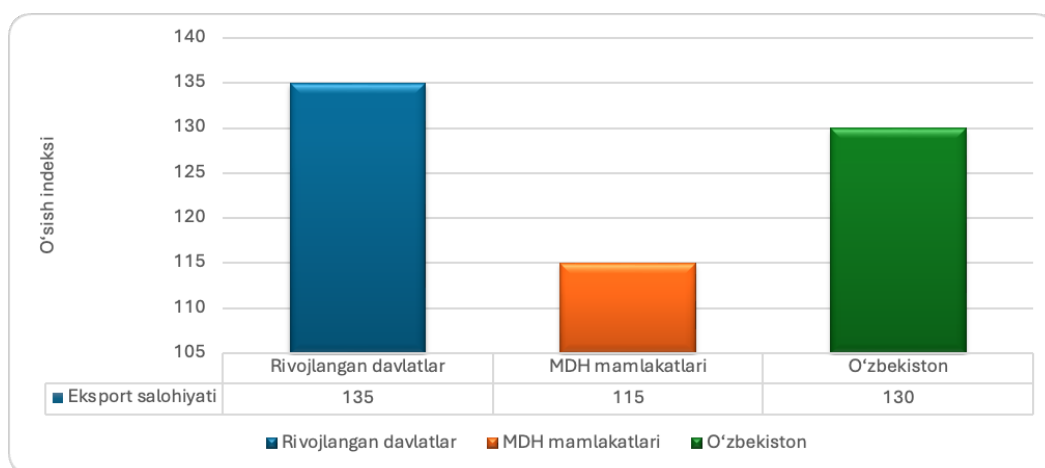
1-rasm. Boj-tarif siyosatining tashqi savdo hajmiga ta'siri¹⁶

Rasmda rivojlangan davlatlar, MDH mamlakatlari hamda O'zbekiston Respublikasida boj-tarif siyosatining tashqi savdo hajmiga ko'rsatgan ta'siri taqqoslab aks ettirilgan. Ma'lumotlardan ko'rinadiki, rivojlangan davlatlarda tarif siyosatining liberallasuvi tashqi savdo hajmining barqaror o'sishiga xizmat qilmoqda. MDH mamlakatlarida esa nisbatan himoyalovchi boj-tarif yondashuvi tashqi savdo hajmining sekinroq o'sishiga olib kelgan. O'zbekistonda amalga oshirilgan boj-tarif islohotlari natijasida tashqi savdo hajmining o'sish sur'atlari yuqorilab, eksport-import operatsiyalarining faollashuvi kuzatilmoqda (2-jadval).

2-jadval. Boj-tarif islohotlarining asosiy iqtisodiy ko'rsatkichlarga ta'siri¹⁷

Ko'rsatkich	Islohotlarga	Islohotlardan so'ng
Tashqi savdo hajmi	100	120
Eksport salohiyati	100	130
Investitsiya muhiti	100	125
Bojxona tushumlari	100	115

Jadvalda boj-tarif siyosatini takomillashtirish bo'yicha amalga oshirilgan islohotlarning asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlarga ta'siri indeks ko'rinishida aks ettirilgan. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, islohotlardan so'ng tashqi savdo hajmi va eksport salohiyati sezilarli darajada oshgan. Shuningdek, investitsiya muhitining yaxshilanishi hamda bojxona tushumlarining ko'payishi boj-tarif siyosatining iqtisodiy samaradorligini tasdiqlaydi (2-rasm).

2-rasm. Boj-tarif siyosatining eksport salohiyatiga ta'siri¹⁸

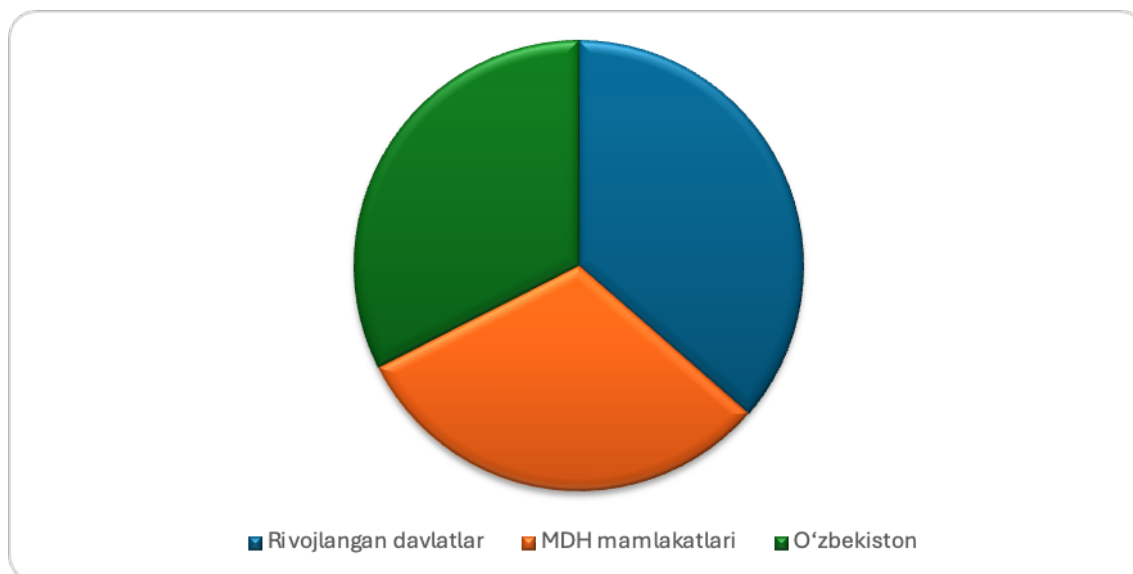
16 Manba: World Bank va Jahon savdo tashkiloti (WTO) statistik ma'lumotlari, shuningdek 2023–2025 yillar uchun trend baholashlar asosida muallif tomonidan tuzildi.

17 Manba: World Bank, JST (WTO) va DBQ ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tuzildi.

18 Manba: World Bank va Jahon savdo tashkiloti (WTO) statistik ma'lumotlari, shuningdek 2023–2025 yillar uchun trend baholashlar asosida muallif tomonidan tuzildi.

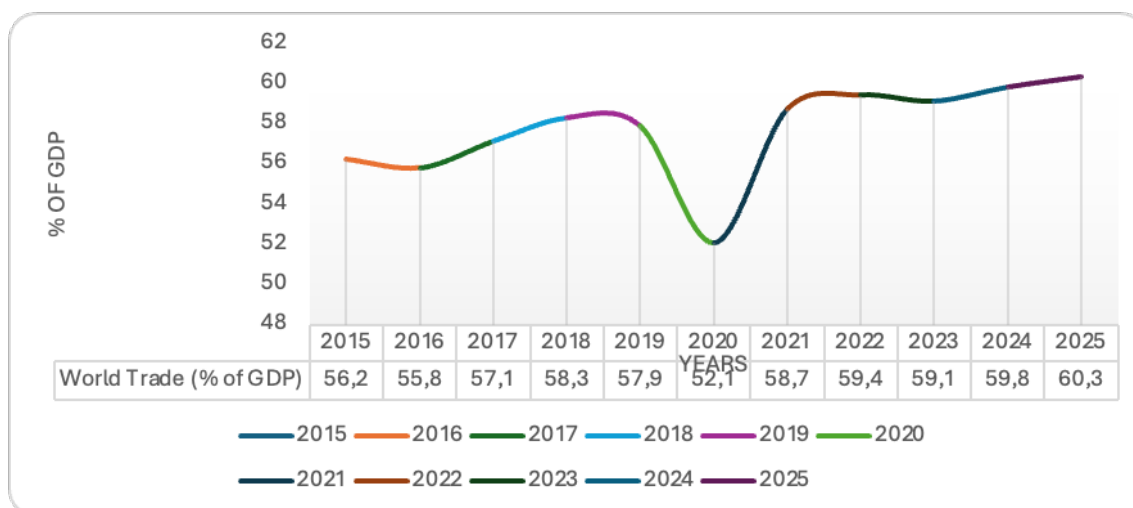

Rasmda rivojlangan davlatlar, MDH mamlakatlari hamda O'zbekiston Respublikasida boj-tarif siyosatining eksport salohiyatiga ko'rsatgan ta'siri indeks ko'rinishida aks ettirilgan. Natijalarga ko'ra, rivojlangan davlatlarda tarif siyosatining liberallasuvi eksport salohiyatining yuqori o'sishini ta'minlagan. MDH mamlakatlarida himoyalovchi boj-tarif yondashuvi eksport o'sish sur'atlarining nisbatan past bo'lishiga olib kelgan. O'zbekistonda esa boj-tarif islohotlari eksportni rag'batlantirishga xizmat qilib, eksport salohiyatining sezilarli darajada oshishiga sabab bo'lgan (3-rasm).

3-rasm. Boj-tarif siyosatining investitsiya muhitiga ta'siri¹⁹

Rasmda rivojlangan davlatlar, MDH mamlakatlari hamda O'zbekiston Respublikasida boj-tarif siyosatining investitsiya muhitiga ko'rsatgan ta'siri umumlashtirilgan holda aks ettirilgan. Natijalarga ko'ra, rivojlangan davlatlarda tarif siyosatining liberallasuvi investitsiya muhitining barqaror yaxshilanishiga xizmat qilmoqda. MDH mamlakatlarida boj-tarif siyosatining nisbatan himoyalovchi xususiyati investitsiya faolligining cheklanishiga olib kelgan. O'zbekistonda esa boj-tarif siyosatini takomillashtirish va bojxona tartib-taomillarini soddalashtirish investitsiya muhitining ijobiy o'zgarishiga sabab bo'lmoqda (4-rasm).

4-rasm. Jahon savdosining YAIMga nisbatan ulushi (2015–2025-yillar)²⁰

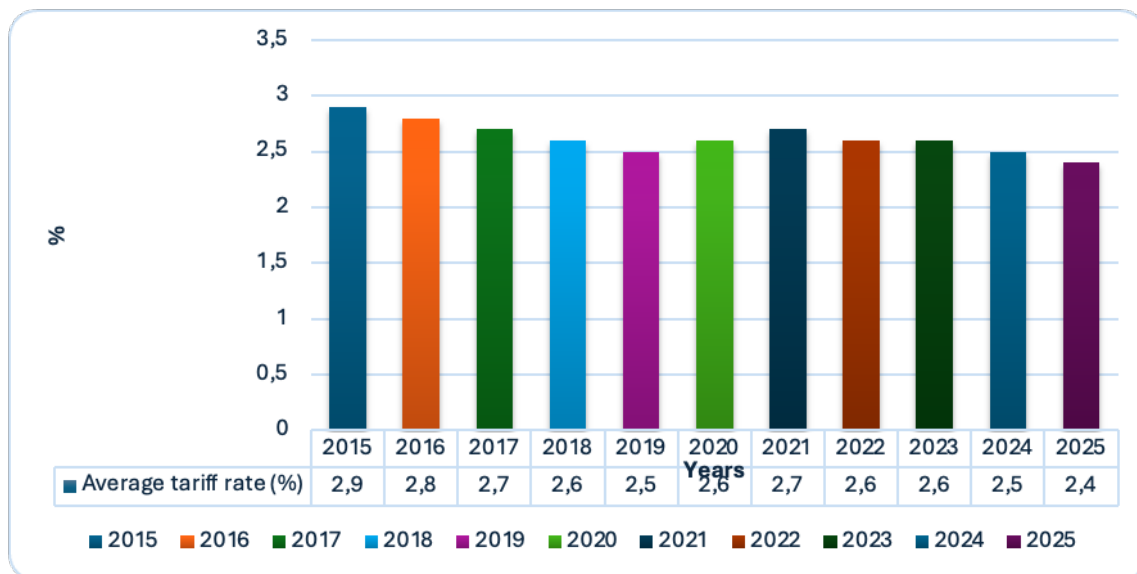
Rasmda 2015–2025-yillar davomida jahon savdosining yalpi ichki mahsulotga (YAIM) nisbatan ulushi dinamikasi aks ettirilgan. Ma'lumotlarga ko'ra, 2015–2019-yillarda jahon savdosining YAIMdagi ulushi barqaror

19 Manba: World Bank va Jahon savdo tashkiloti (WTO) statistik ma'lumotlari, shuningdek 2023–2025 yillar uchun trend baholashlar asosida muallif tomonidan tuzildi.

20 World Bankning *World Development Indicators* bazasi ma'lumotlari hamda 2023–2025-yillar uchun trend baholashlar asosida muallif tomonidan tuzildi.

o'sish tendensiyasini namoyon etgan. 2020-yilda global pandemiya ta'siri ostida ushbu ko'rsatkich keskin pasaygan bo'lsa, 2021-yildan boshlab jahon savdosi hajmining tiklanishi va boj-tarif siyosatining liberallasuvi natijasida ko'rsatkichlar yana o'sish bosqichiga o'tgan. 2025-yilga kelib jahon savdosining YAIMga nisbatan ulushi pandemiyagacha bo'lgan darajadan yuqori ko'rsatkichga yetishi kutilmoqda (5-rasm).

5-rasm. O'rtacha boj-tarif stavkasi (og'irliklangan o'rtacha), 2015–2025-yillar²¹

Rasmda 2015–2025-yillar davomida jahon miqyosida qo'llanilgan o'rtacha boj-tarif stavkalarining (og'irliklangan o'rtacha) dinamikasi aks ettirilgan. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, 2015–2019-yillarda boj-tarif stavkalarining bosqichma-bosqich pasayishi savdo liberallasuvi jarayonlarining kuchayganligini ifodalaydi. 2020–2021-yillarda global iqtisodiy beqarorlik sharoitida tarif stavkalarining qisqa muddatli o'sishi kuzatilgan bo'lsa-da, 2022-yildan boshlab tariflar yana pasayish tendensiyasiga ega bo'lib, 2025-yilga kelib nisbatan past darajaga yetishi kutilmoqda. Mazkur holat jahon savdosini rag'batlantirishga qaratilgan boj-tarif siyosati yo'nalishlarini aks ettiradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR.

O'tkazilgan tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, xorijiy davlatlar tajribasida boj-tarif siyosatini metodologik takomillashtirish tashqi savdoni rivojlantirish, eksport salohiyatini oshirish va investitsiya muhitini yaxshilashda muhim ahamiyat kasb etadi. Jahon banki va Jahon savdo tashkiloti ma'lumotlari asosida olib borilgan tahlillar boj-tarif siyosatining liberallasuvi jahon savdosining yalpi ichki mahsulotga nisbatan ulushining oshishiga ijobiy ta'sir ko'rsatganini tasdiqlaydi. Shu bilan birga, tarif stavkalarining bosqichma-bosqich pasayishi xalqaro savdo oqimlarining faollashuviga xizmat qilmoqda.

MDH mamlakatlari tajribasi boj-tarif siyosatining asosan milliy sanoatni himoyalashga yo'naltirilganligini ko'rsatib, qisqa muddatda ichki ishlab chiqarishni qo'llab-quvvatlashda, uzoq muddatda eksport salohiyati va investitsiya jozibadorligini cheklashi mumkinligini namoyon etadi. Rivojlangan davlatlarda esa differensial va liberal tarif yondashuvlari yuqori qo'shilgan qiymatga ega mahsulotlar ishlab chiqarish va innovatsion rivojlanishni rag'batlantirishga xizmat qilmoqda.

O'zbekiston Respublikasida so'nggi yillarda amalga oshirilgan boj-tarif islohotlari tashqi savdo hajmi, eksport salohiyati va investitsiya muhitining yaxshilanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatdi.

Yuqoridagi xulosalardan kelib chiqib, quyidagi ilmiy-amaliy takliflarni ilgari surish maqsadga muvofiq deb hisoblanadi:

1. Boj-tarif siyosatini iqtisodiy tarmoqlar va mahsulotlar kesimida differensiallashtirish, eksportbop va yuqori qo'shilgan qiymatga ega mahsulotlar uchun tarif imtiyozlarini kengaytirish.
2. Bojxona ma'murchiligini yanada raqamlashtirish va bojxona tartib-taomillarini soddalashtirish orqali tashqi savdo xarajatlarini qisqartirish.
3. Jahon savdo tashkiloti talablariga mos ravishda tarif siyosatini bosqichma-bosqich liberallashtirish, shu bilan birga milliy ishlab chiqaruvchilar manfaatlarini muvozanatli himoyalash mexanizmlarini joriy etish.

²¹ Manba: World Bank va Jahon savdo tashkiloti (WTO) statistik ma'lumotlari, shuningdek 2023–2025 yillar uchun trend baholashlar asosida muallif tomonidan tuzildi.

4. Boj-tarif siyosatining investitsiya muhitiga ta'sirini muntazam monitoring qilish va xalqaro reytinglar ko'rsatkichlarini inobatga olgan holda normativ-huquqiy bazani takomillashtirish.

5. Xorijiy ilg'or tajribalarni milliy sharoitga moslashtirish orqali boj-tarif siyosatini uzoq muddatli strategik rivojlanish maqsadlari bilan uyg'unlashtirish.

Mazkur takliflarning amaliyotga joriy etilishi O'zbekiston Respublikasida boj-tarif siyosatining samaradorligini oshirish, tashqi savdoni barqaror rivojlantirish hamda milliy iqtisodiyot raqobatbardoshligini mustahkamlashga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Bhagwati J. Protectionism. MIT Press, Cambridge, 1988.
2. Krugman P. International Economics: Theory and Policy. Pearson Education, 2018.
3. Kudrin A. Trade Policy and Economic Growth. Moscow, 2018.
4. Glazyev S. Economic Integration in Eurasia. Moscow, 2019.
5. Eurasian Economic Commission. Common Customs Tariff Policy. Moscow, 2020.
6. Mustafoev Sh. Bojxona siyosatini takomillashtirish yo'llari. Toshkent, 2021.
7. Vahobov A. Tashqi savdoni tartibga solish masalalari. Toshkent, 2020.
8. World Trade Organization. World Trade Report. Geneva, 2023.
9. International Monetary Fund. Trade Policy Issues. Washington D.C., 2022.
10. World Bank. Global Trade and Customs Modernization. Washington D.C., 2021.
11. European Commission. EU Customs Strategy. Brussels, 2021.
12. World Bank. World Development Indicators Database. Washington D.C.
13. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-son Farmoni.
14. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son Farmoni.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
